

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

Vigastused Eestis ja nende ennetamine

Liisi Panov
Triinu Purru

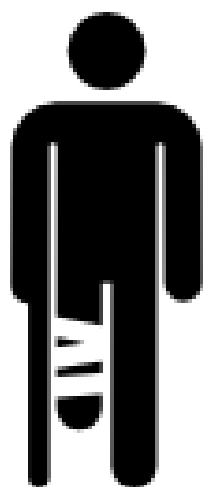
Turvaline Tallinn VIII
Tallinn, 4. detsember 2018

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

Mõisteid

Vigastus

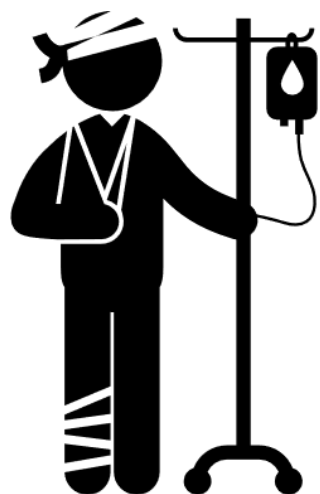

Laps 0–14 a

Täiskasvanu 15+

Vigastused Eestis 2017

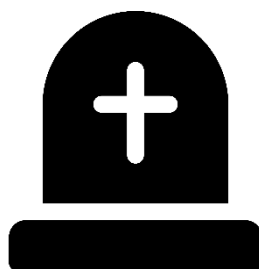
156 400 inimest ehk **12%** Eesti elanikest

428 inimest, sh **99** last

esmakordne puue määrati **1239**
inimesele

849 hukkunut, sh **7** last

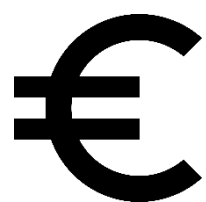

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

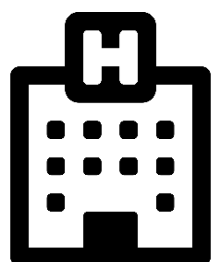

Ligi **50%** juhtudest
kukuti

Ligi **50%** vigastustest
saadi kodus

Avaliku sektori kulu oli üle **56 miljoni euro**

Haiglaravi 6% juhtudest → **kulu 67%**

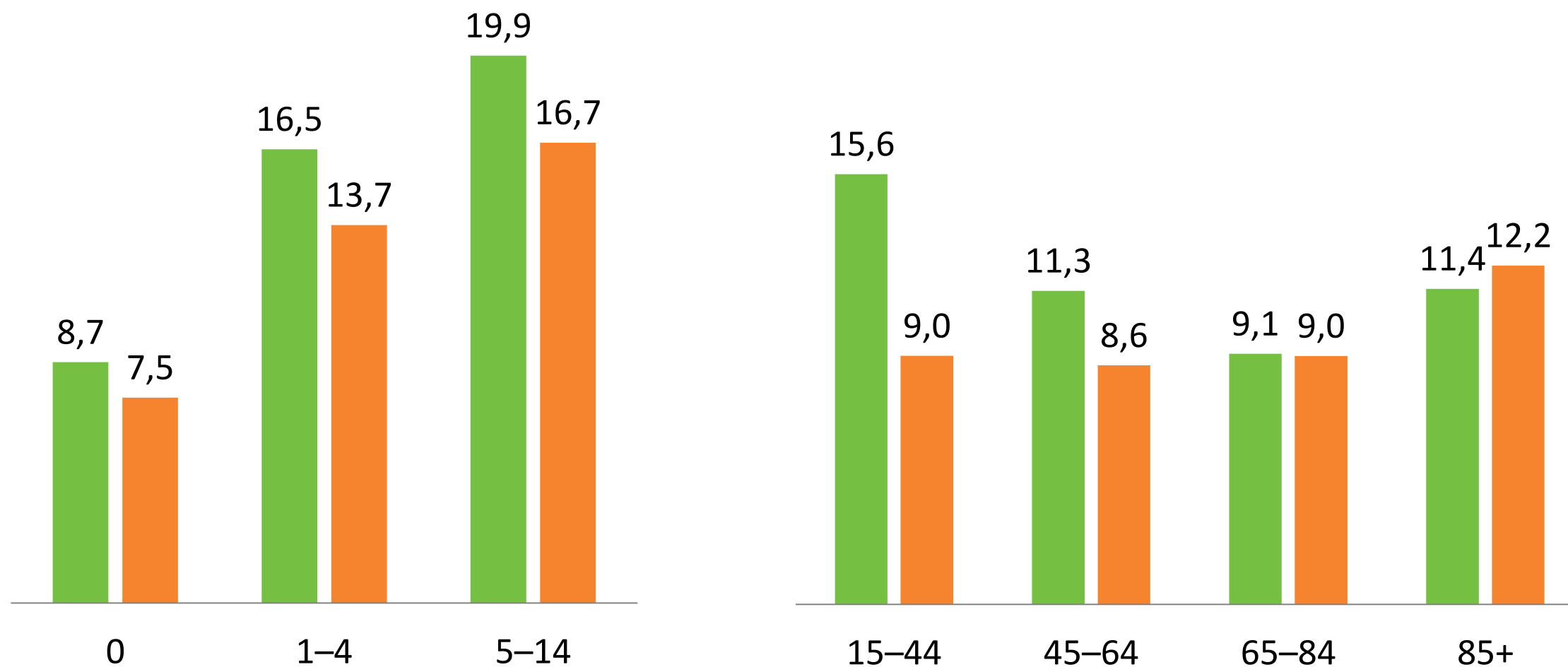

Vigastatud 100 elaniku kohta soo ja vanuserühma järgi, 2017

■ Poisid ■ Tüdrukud

■ Mehed ■ Naised

Olukorrast Harjumaal

44% Eesti rahvastikust

67 700 vigastatut → 43% viga saanud inimestest

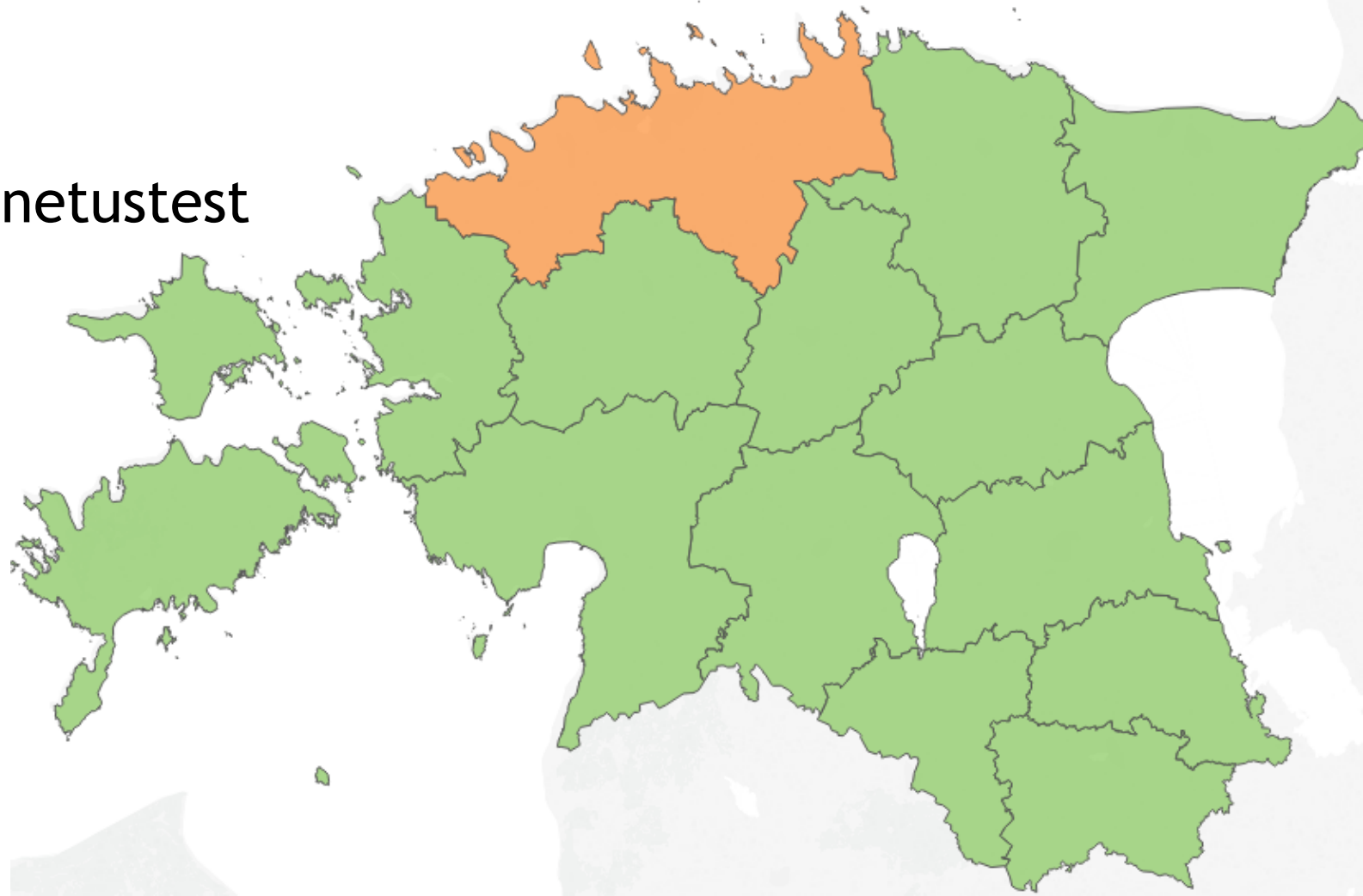
11,5% elanikest vajab vigastuse tõttu arstiabi, sh

14,6% kuni 4 a lastest

19% 5-14 a lastest

71% alkoholimürgistustest

60% jalakäijatega liiklusõnnetustest

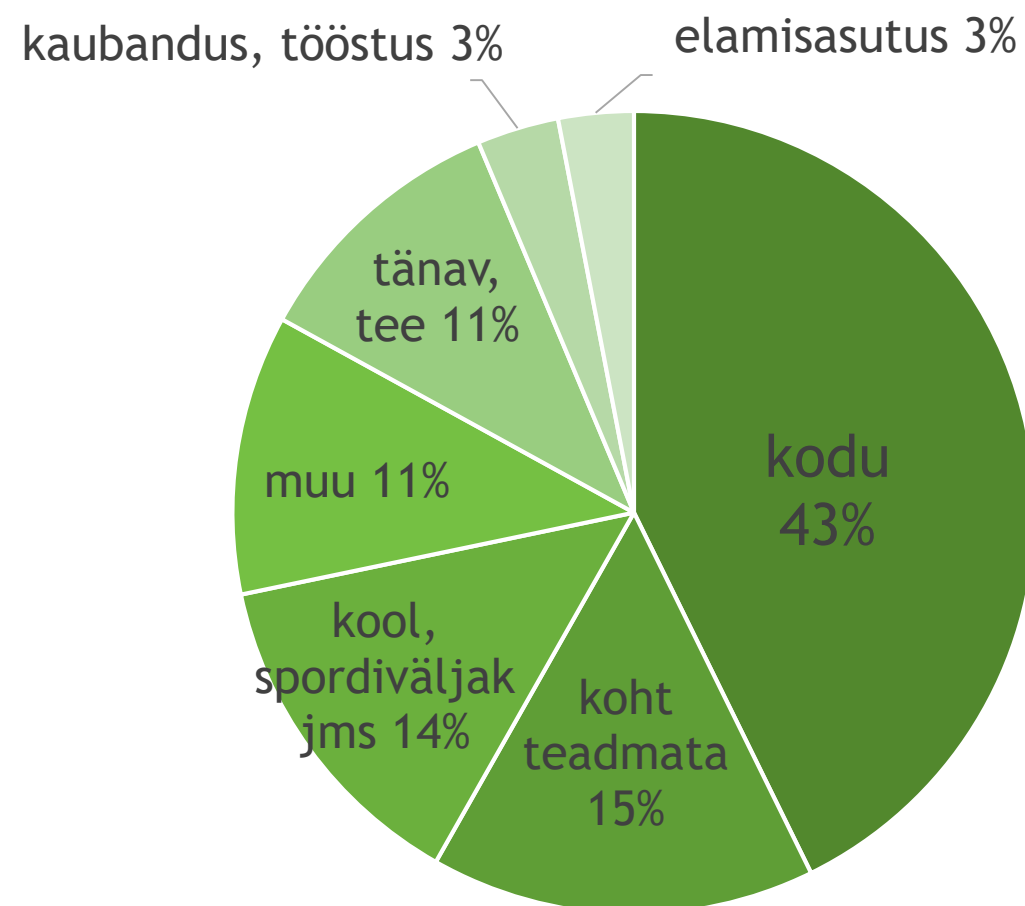
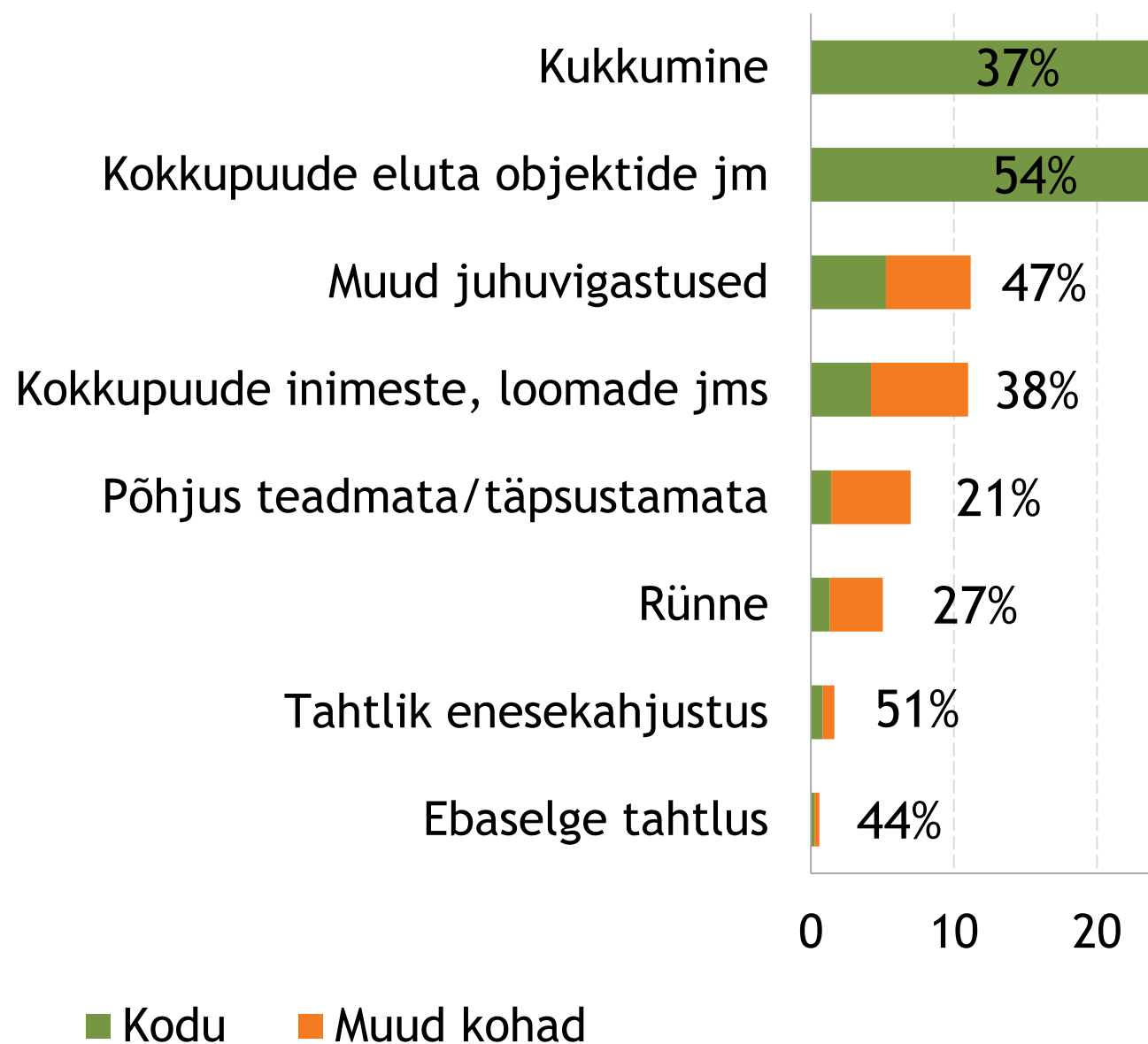
Vigastusjuhud põhjuse järgi

■ Juhuvigastused ■ Tahtlikud vigastused ■ Teadmata põhjus

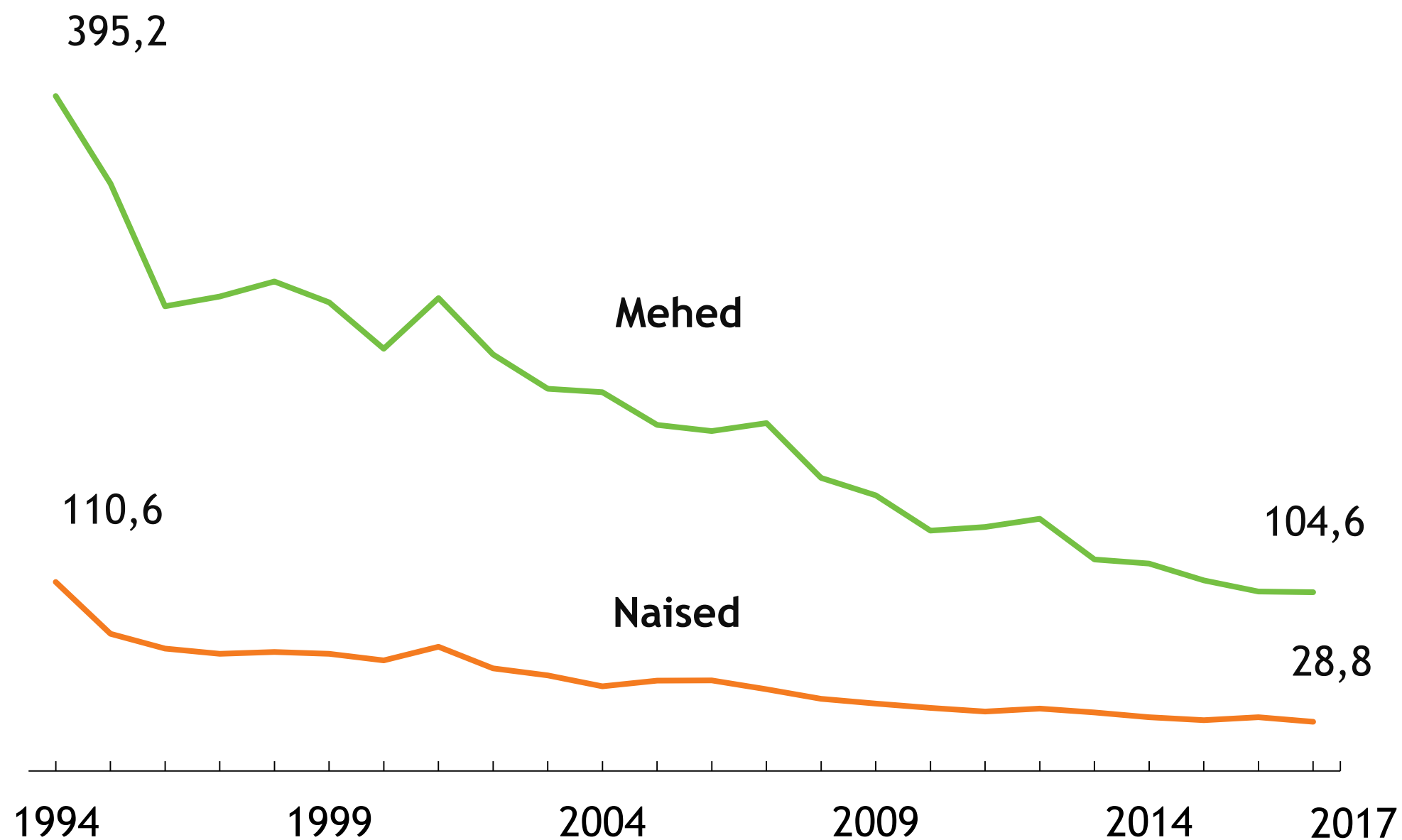

Vigastusjuhud koha järgi

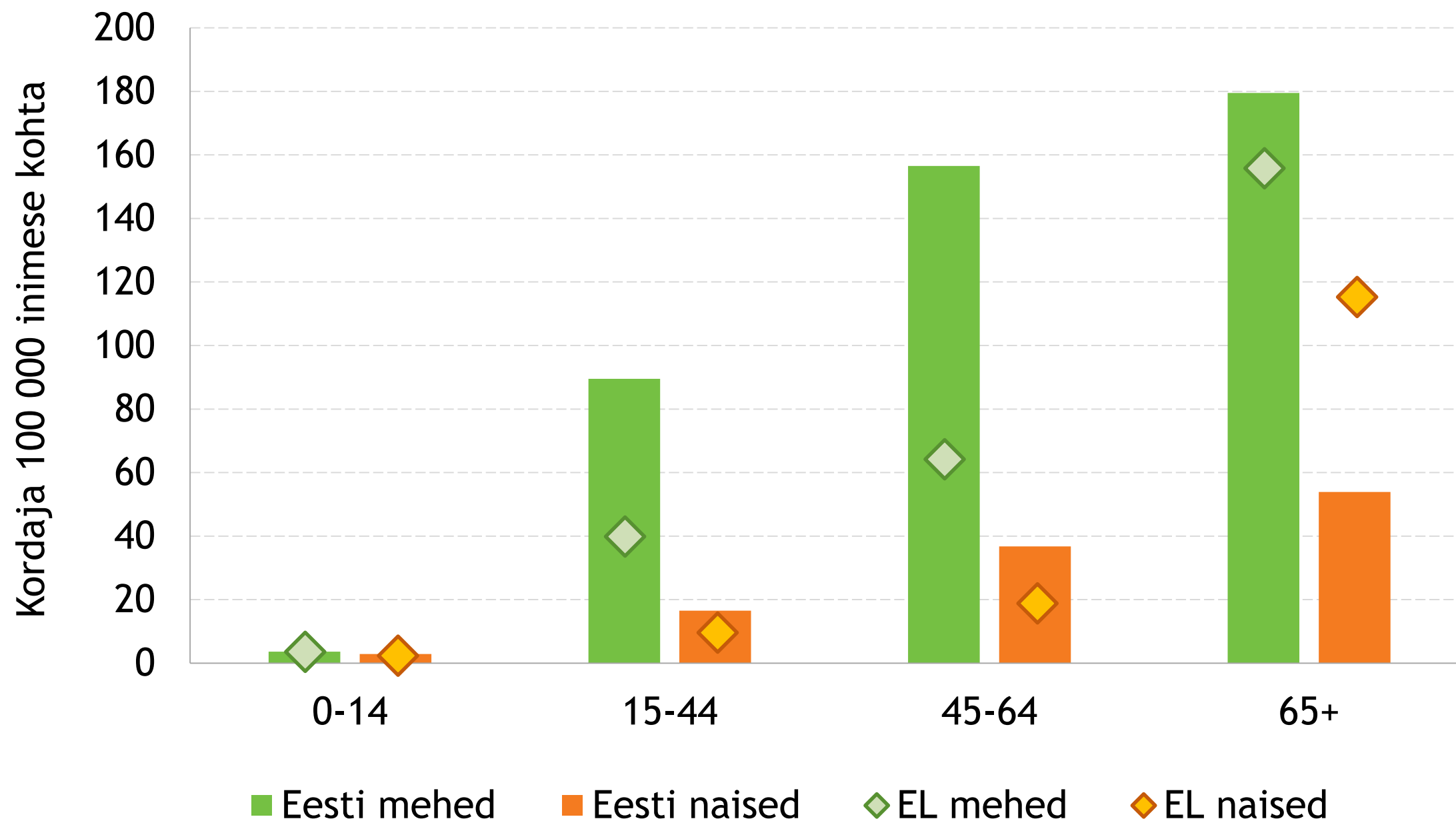

Vigastuste tõttu hukkunud 100 000 elaniku kohta

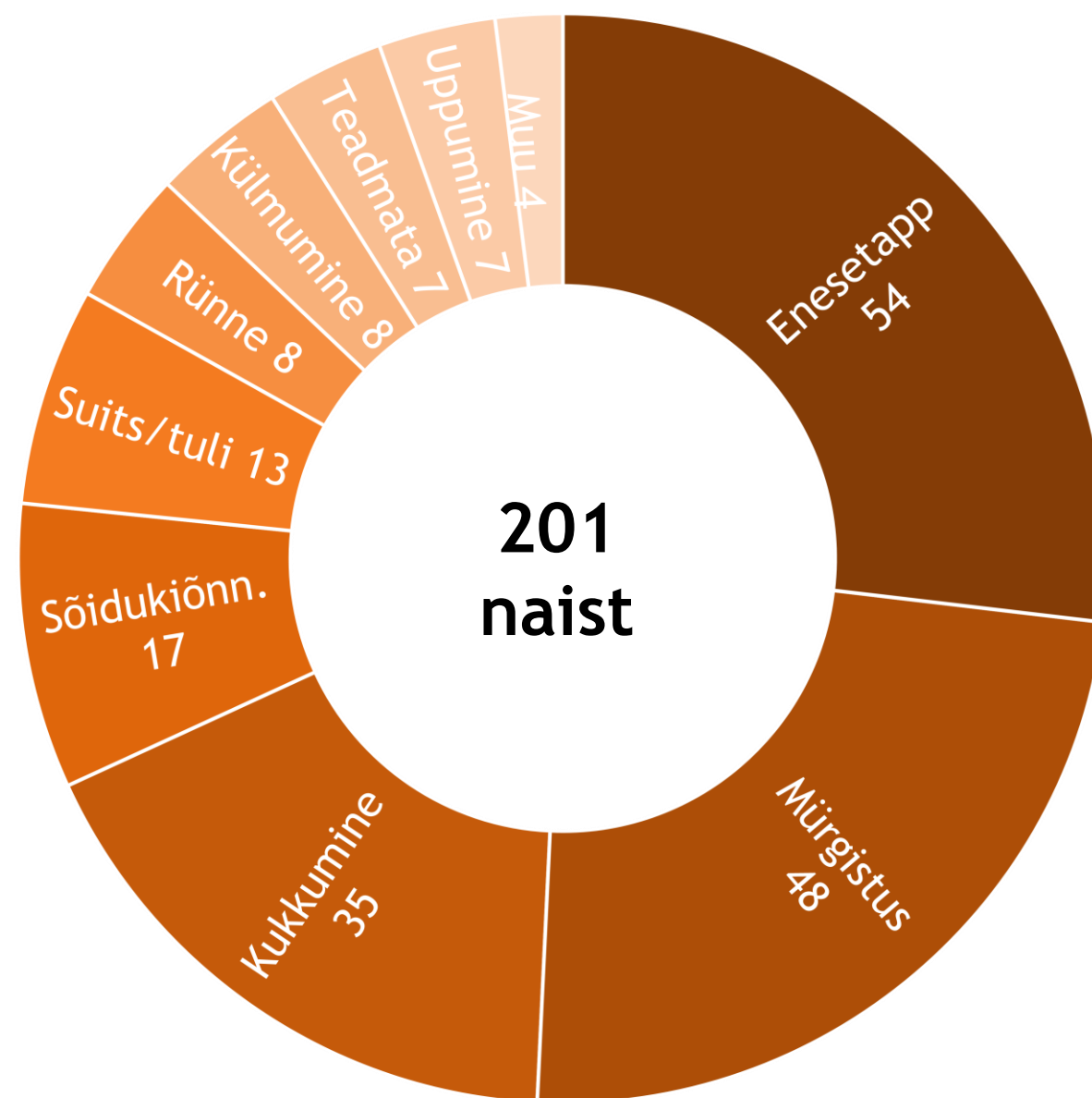
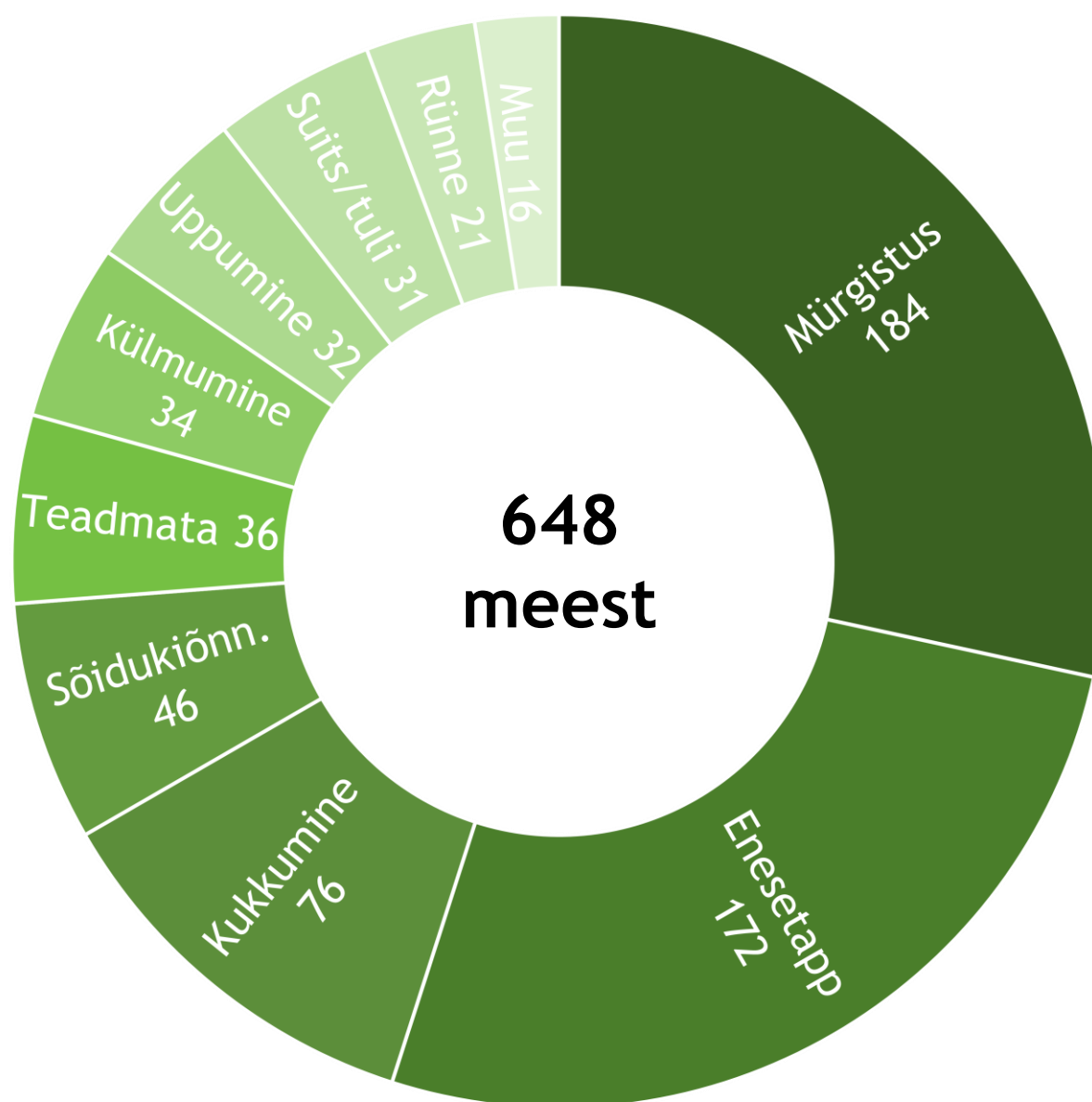

Vigastussurmad Eestis ja Euroopa Liidus

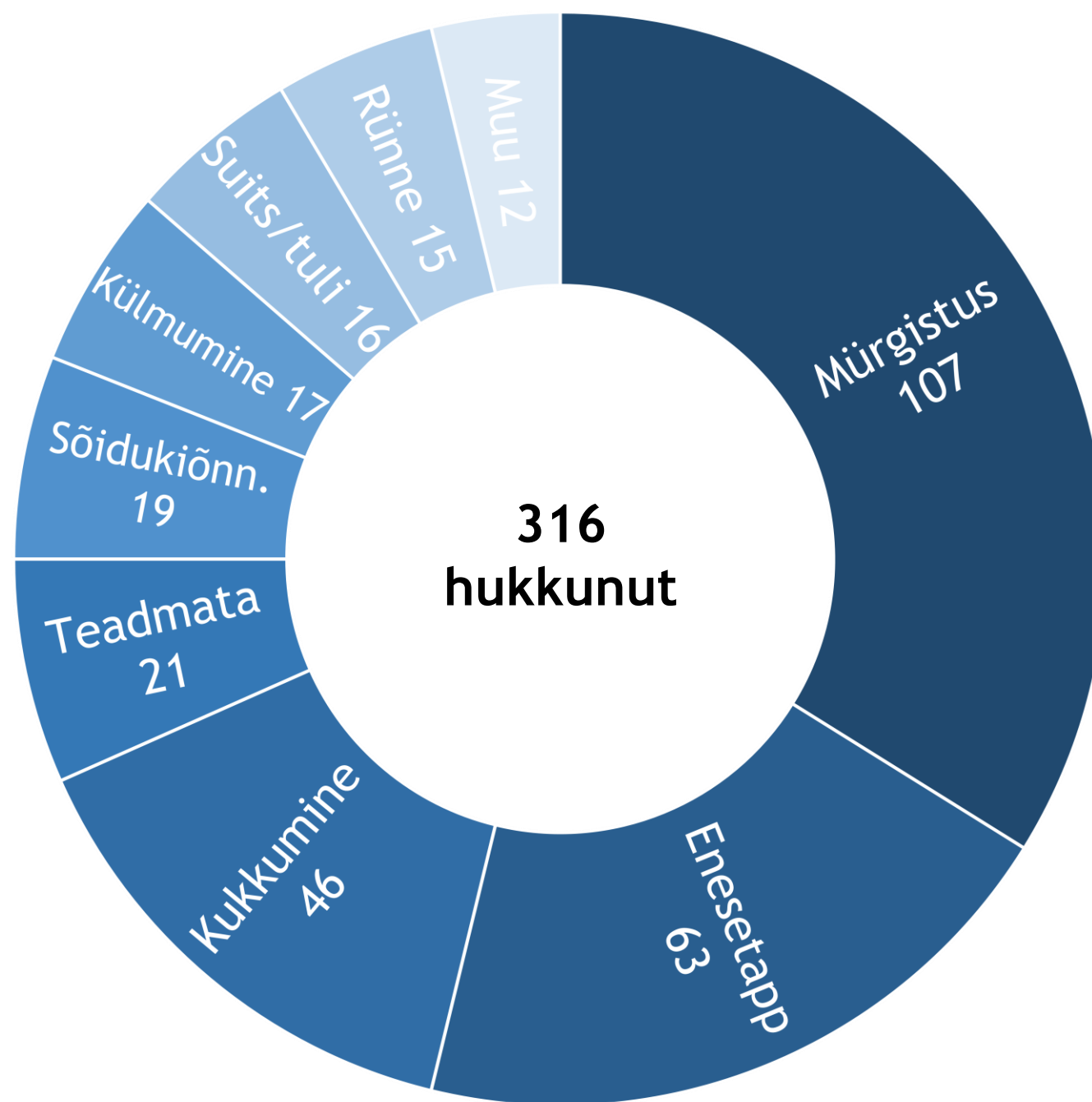

Vigastussurmad Eestis soo ja põhjuse järgi, 2017

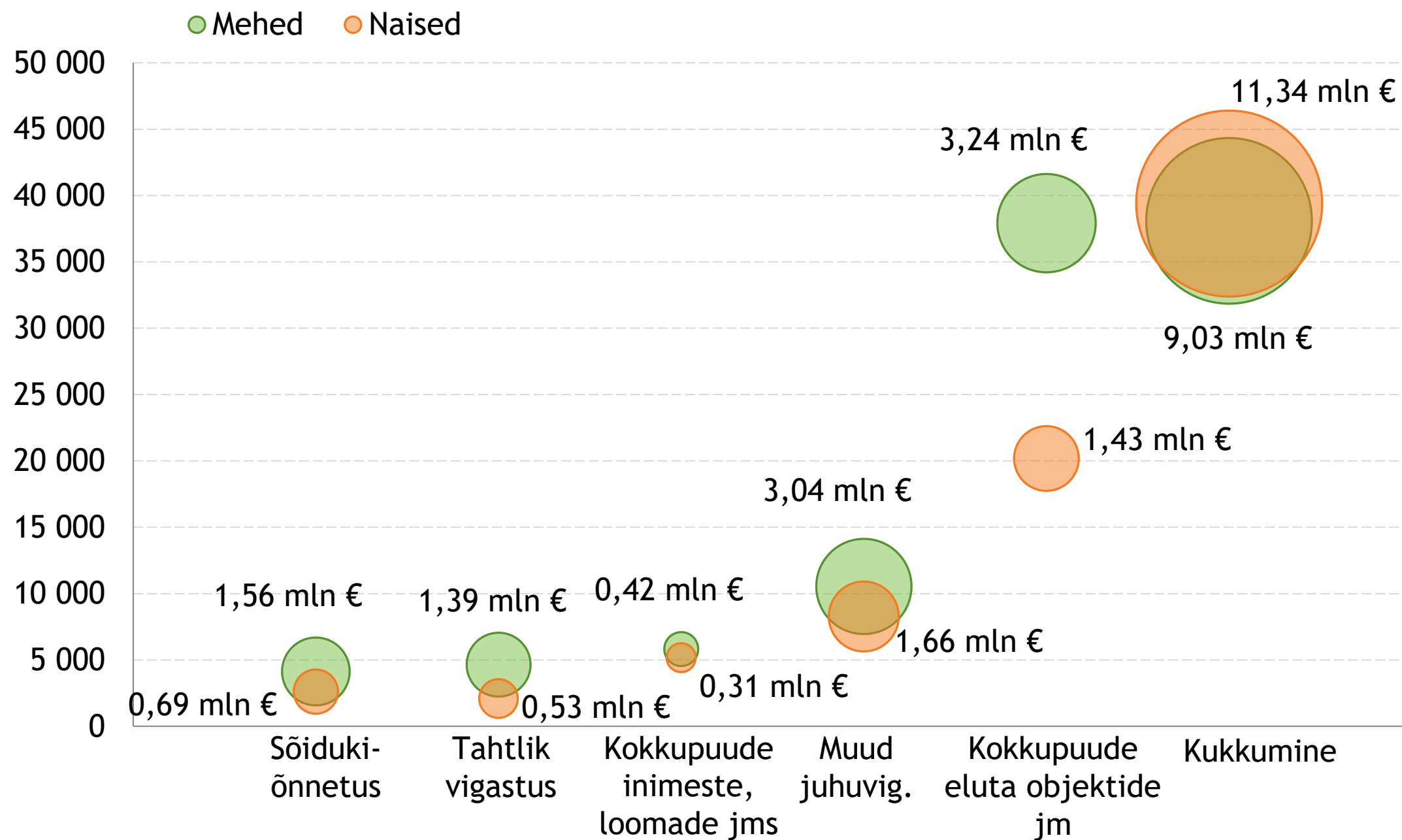

Vigastussurmad Harjumaal, 2017

Vigastusjuhud ja otsesed ravikulud põhjuse ja soo järgi, 2017

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

TERVISESTATISTIKA JA TERVISEUURINGUTE
A N D M E B A A S
HEALTH STATISTICS AND HEALTH RESEARCH DATABASE

[ENG](#)

Andmebaasist	Kasutusjuhend	Uued andmed	Andmete visualiseerimine	Avaldamiskalender	f t
------------------------------	-------------------------------	-----------------------------	--	-----------------------------------	-------------------------------------

[Rahvastikunäitajad](#)

[Haigestumus](#)

[Tervishoiuteenuste kasutamine ja ravi põhjused](#)

[Tervishoiu ressursid ja nende kasutamine](#)

[Tervisekäitumine ja tervis](#)

[Ravimite kasutamine](#)

[Terviseprofiilide alusandmed](#)

[Tervise infosüsteemi andmeid sisaldav statistika](#)

[Toitumisuuringute andmebaas \(sh 1997. a RTU andmed\)](#)

Metaandmed	Kasulikke viiteid	OECD andmebaas: tervis	Eurostati andmebaas	WHO Health for All andmebaas
----------------------------	-----------------------------------	--	-------------------------------------	--

www.tai.ee -> Tervisestatistika

Kasutatud andmebaasid

Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaas (TSTUA)

<http://pxweb.tai.ee/PXWeb2015/index.html>

Maanteeameti liiklusõnnetuste statistika

<https://www.mnt.ee/et/ametist/statistika/inimkannatanutega-liiklusonnetuste-statistika>

Eurostati andmebaas

<http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

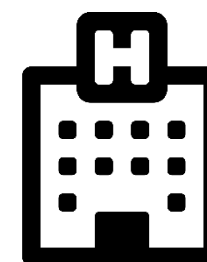
“Vigastused Eestis 2017”

<http://www.tai.ee/et/terviseandmed/uuringud/download/454>

Kuidas vigastusi ennetada?

Ligi **50%**
vigastustest
saadi kodus

Haiglaravi 6%
juhtudest
moodustas **67%**
ravikuludest

- Ennetuse fookuspunkt - kodukeskkonna kujundamine
 - Lapsed
 - Eakad
- Võimalusel anda riskis rühmale “kala”, mitte “õng”
 - Teadmised vs harjumused, riskitaju, enesetõhusus, hoiakud ning uskumused

Praktilised näited kukkumise ennetamiseks

Üldine:

- karestatud plaadid, kummimatid
- trepi käsipuu ja “karedad” astmed
- kummitallaga/nupsukestega sussid või sokid
- lahtiste juhtmete kinnitamine
- vaibanurkade kinnitamine
- piisav valgustus, sh öösiti teel tualetti
- enimkasutatavad esemed sobival kõrgusel (nt köögis)
 - ebastabiilsete mööbliesemete eemaldamine, kinnitamine
- piisavalt ruumi liikumiseks

Väikelaste puhul lisaks:

- trepil värav
 - akende avatuse piirajad
 - lapse kinnitamine söögitoolis
 - beebipesa vms turvaäärte kasutamine
- lapse asetamisel maapinnast kõrgemale

Eakate puhul vajadusel lisaks:

- käepidemed tualetis ja vannitoas
- dušiiste
- kõrgendatud tualetipott

Praktilisi nippe teiste vigastuste ennetamiseks

Üldine:

- nurgakatted laudadele vms mööblile
- sahtlisulgurid, uksepiirajad (rätik üle ukse)
- rippuvate kangaste vältimine
- raskemad esemed madalamal
- WC ja vannitoa ukсед ka väljastpoolt avatavad, kui sees on lukk
- töökorras ja õigesti paigaldatud suitsu- ja vinguandurid
- elektrisüsteem on korras, sh terved ja kaitstud seinakontaktid
- küttekehad (kamin, ahi, keris vms) on kaitsega
- mürgiste toataimede eemaldamine
- ravimid, kodukeemia, patareid
 - suletud/lukustatavas kapis
 - lastele kättesaamatus kohas
 - originaalpakendis
 - ravimikarbid
- number “112” nähtaval kohal